

роботу непорядної людини банк може понести великі фінансові збитки внаслідок умисних дій чи навіть бездіяльності такого працівника.

Для попередження загроз, які можуть виникати з боку кадрів, насамперед дуже важливо проводити аналіз рівня кадрової безпеки, що допоможе виявити слабкі сторони працівників.

Проаналізувавши підходи щодо визначення поняття «кадрова безпека», можна зробити висновок, що кадрова безпека банку – це процес забезпечення безпеки банку шляхом дослідження загроз, що можуть бути викликані непрофесійністю персоналу, неналежними умовами, що надані працівникам, та пошуку методів щодо запобігання цих загроз, такий як чіткий підбір персоналу, моніторинг працівників, забезпечення їх подальшого розвитку, та вдосконалення кількісної оцінки кадрової безпеки з метою швидкого виявлення слабких сторін працівників.

Список використаної літератури:

1. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2002. 384 с.
2. Мехеда Н.Г., Маренич А.І. Соціально–мотиваційні складові кадрової безпеки. Фінансовий простір. 2012. № 2 (6). с. 38–45.
3. Кириченко О.А. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: Монографія. К.: Університет «КРОК», 2008. 403 с.
4. Жихор О.Б., Баринівський О.І. Економічна безпека: законодавчі акти, що регулюють діяльність служби безпеки. URL: [http://pidruchniki.com/84390/ekonomika/ekonomichna\\_bezpeka](http://pidruchniki.com/84390/ekonomika/ekonomichna_bezpeka)
5. Світлична В.Ю. Кадрова безпека підприємства: визначення сутності та організаційних засад побудови. URL: [ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/1416/1346](http://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/1416/1346)
6. Подлужна Н.О. Кількісна оцінка кадрової безпеки організації. URL: <http://www.stattionline.org.ua/ekonom/64/9383-kilkisna-ocinka-kadrovo%D1%97-bezpeki-organizaci%D1%97.html>

## **ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ЯК СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ**

*Кадничанський М. В., канд. екон. наук, Гладка Л. С., магістр,  
Харківський національний університет міського господарства  
імені О.М. Бекетова, м. Харків*

На сучасному етапі розвитку економічної системи в Україні набуває актуальності забезпечення національної безпеки, включаючи, насамперед, продовольчу безпеку, яку можна розглядати за допомогою системи ринкових інструментів як стан попиту та пропозиції на продовольчому ринку.

Серед вчених-економістів, які зробили значний внесок у теорію і практику організації та управління продовольчим забезпеченням держави та її регіонів, слід виділити, зокрема, Л. Мельник [1], І. Федулов [2], Я. Пушак [3], І.

Тернавська [4], Barichello R. [5], Clay E. [5], Frankenberg T. [6], Maxwell S. [6] та інших.

Харчова промисловість - галузь економіки України, що об'єднує сукупність підприємств з виробництва і реалізації харчових продуктів, які забезпечують потреби внутрішнього і зовнішнього ринків і продовольчих товарах. Ця галузь була і є одним із системо утворюючих елементів національної економіки. Галузь спроможна забезпечити внутрішні потреби в продовольчих товарах, на які припадає понад 60% особистого споживання матеріальних благ населення.

Найгострішими проблемами сьогодення розвитку у харчовій промисловості є структурна розбалансованість галузі, посилення процесів міжгалузевої поляризації тощо забезпечення основними засобами та їхньої зношеності, цінової диспропорції на різну продукцію харчування, збиткова діяльність одних підприємств і стабільні обнадійливі економічні показники виробництва в інших.

Харчова галузь промисловості має значні перспективи розвитку, враховуючи рівень її розвиненості та ситуацію на світових ринках продовольства. Особливістю харчопромислового комплексу України є наявність середніх і великих підприємств, що дає можливість організовувати високотехнологічне виробництво. За останні роки прискорились процеси реформування відносин власності. Ці та інші чинники сприяють підвищенню інвестиційної привабливості продовольчого комплексу, залученню іноземного капіталу та його ефективному використанню.

Найважливішими пріоритетами та стратегічними цілями у розвитку інноваційно - інвестиційних процесів при формуванні матеріально – технічної бази харчової промисловості повинні стати:

- запобігання занепаду переробних підприємств, техніко – технологічне оновлення їхньої матеріальної бази з використанням високих технологій;
- нарощування виробництва та розширення асортименту харчових продуктів, дефіцит яких має місце нині на агропродовольчому ринку;
- стимулювання попиту на продукцію, що випускається вітчизняними підприємствами харчової промисловості, шляхом стабільного підвищення доходів населення;
- розширення виробництва аграрної сировини для підприємств і галузей харчової промисловості, що є стратегічно важливими і потребують відродження;
- забезпечення прискореного впровадження сучасних мало- і безвідходних, ресурсоекономних і екологічнобезпечних технологій вирощування і перероблення продовольчої сировини та випуску високоякісних та конкурентоспроможних продуктів харчування;
- забезпечення модернізації допоміжних, сервісних та інших цехів і служб, від яких залежить ефективність основного виробництва (мережі та об'єкти електро-, газо-, тепло- і водо забезпечення, каналізації й очисні

споруди, транспортні цехи, технологічні автомобільні та залізничні шляхи, холодильне і складське господарство)

Розвиток інноваційно-технологічних процесів у харчовій промисловості в перспективному періоді повинен спиратись на:

- комплексну модернізацію підприємств, утвердження принципів і механізмів структурно-інноваційної моделі розвитку харчової промисловості та перероблення сільськогосподарських продуктів;
- забезпечення широкого упровадження нових технологій з поліпшеними техніко – економічними показниками, низькою енерго- і ресурсомісткістю виробництва, комплексною автоматизацією та інформатизацією виробничих процесів, істотним підвищення продуктивності праці і посиленням соціальним захистом працівників;
- пріоритетний розвиток виробництв, які забезпечують поглиблення промислово-технічного перероблення аграрної сировини та підвищення конкурентоспроможності продукції.

Інноваційний розвиток харчової промисловості повинен забезпечуватися державною підтримкою вітчизняного високотехнологічного і наукомісткого секторів економіки, що направлені на вирішення гострих проблем продовольчої безпеки. Одночасно необхідно створити програми метрологічного забезпечення харчової промисловості, в першу чергу, створення приладів для контролю показників безпеки і якості сировини і продуктів харчування. Згідно із законом України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [7] передбачено формування та затвердження стратегічних та середньострокових пріоритетних напрямків інноваційної діяльності щодо освоєння випуску нових наукомістких товарів і послуг з високою конкурентоспроможністю на внутрішньому або зовнішньому ринках для забезпечення економічного зростання підприємств, галузей, соціально-економічного зростання держави на основі науково-аналітичних і прогностичних досліджень, урахування тенденцій світового соціального-економічного розвитку, можливостей та становища інноваційного потенціалу України.

Розробка стратегії продовольчої безпеки на державному рівні повинна мати такі етапи: аналіз економічної безпеки та ситуації на продовольчому ринку; розроблення стратегії та організаційно-фінансове і правове забезпечення; створення системи контролю; прогнозування стану продовольчої безпеки; оцінка економічного ефекту від запровадження.

Таким чином, розроблену стратегія продовольчої безпеки доцільно використовувати для визначення індикаторів системи продовольчого забезпечення держави, перспективних змін його стану з метою зміцнення національної безпеки держави.

Список використаної літератури:

1. Мельник Л. Л. Продовольча безпека у національному вимірі / Л. Л. Мельник // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: Економічні науки. – 2012. – Випуск 4. Том 2. – С. 184-190.

2. Продовольча безпека: сутність, стан та особливості забезпечення: Монографія / керівник авт. кол. проф. І. В. Федулова. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 468 с.
3. Пушак Я. Я. Продовольча безпека держави та її регіонів: методичний аспект / Я.Я. Пушак, Г.В. Стричак // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 219. – С. 189-191.
4. Тернавська І.Б. Харчова промисловість у формуванні продовольчої безпеки регіону / І.Б.Тернавська, Л.А. Пархоменко // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. – Умань, 2012. – Вип. 81. – Ч.2.: Економіка. – С. 349-357.
5. Barichello R., Clay E. Trade Reforms and Food Security. Conceptualizing the Linkages. Rome, 2003. – 123 p.
6. Frankenberg T. R., Maxwell S. Household Food Security: Concepts, Indicators, Measurement. A Technical Review. New-York, 2007. – 224 p.
7. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

## **ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

*Кадничанський М. В., канд. екон. наук, Кобзар Я. Ю., магістр,  
Харківський національний університет міського господарства  
імені О.М. Бекетова, м. Харків*

Перехід України до ринкових умов ведення господарства зумовив появу ряду проблем в економічній системі та діяльності суб'єктів підприємництва, які раніше не існували, таких як фінансова нестабільність, кризові явища, банкрутство. Суб'єкти підприємницької діяльності, зокрема сфери торгівлі, мають заздалегідь прогнозувати розвиток кризових явищ, забезпечуючи власну ефективну діяльність. Вирішенню зазначених проблем сприятиме система управління фінансово-економічною безпекою підприємства. Упровадження такої системи створить дієвий інструмент щодо запобігання кризам, забезпечення стабільної та ефективної фінансової діяльності.

Основні аспекти теорії економічної безпеки та фінансової безпеки як її складової у діяльності торговельних підприємств знайшли відображення в наукових працях вітчизняних та зарубіжних науковців а саме: О. Бакунов [1], І. Бланк [2], Т. Васильців [3], К. Горячева [4], Г. В. Козаченко [5], О. Сергєєва [1], С. Фролов [6] та ін.

Фінансова безпека набуває великого значення внаслідок можливого незадовільного фінансового стану торговельного підприємства, що може призвести до стану банкрутства. А відповідно, система фінансово-економічної безпеки підприємства має враховувати оцінку такого стану, поєднувати надбання сучасної економічної науки та діяти постійно.

В науковій літературі розглянуто низку підходів до класифікації чинників, які формують передумови функціонування підприємства, визначають напрямки його розвитку тим самим впливаючи на фінансово-економічну